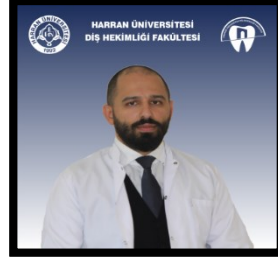

AĞIZ, DIŞ VE ÇENE CERRAHİSİ ANABİLİM DALI

Ağız Diş Çene Cerrahisi
Anabilim Dalı Başkanı
Dr.Öğr.Üyesi İbrahim Halil DURMUŞ

Ağız Diş Çene Cerrahisi
Anabilim Dalı
Doç. Dr. Mehmet Emrah POLAT

Ağız Diş Çene Cerrahisi
Anabilim Dalı
Dr.Öğr.Üyesi Osman HABEK

Ağız Diş Çene Cerrahisi
Anabilim Dalı
Dr.Öğr.Üyesi Muhammed Bahattin BİNGÜL

Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi Nedir?

Ağız, Diş ve Çene Cerrahisi, diş hekimliğinin ağız ve çene bölgelerindeki sert ve yumuşak dokuların hem fonksiyonel hem estetik yönlerini ilgilendiren hastalıkların, yaralanmaların ve bozuklukların tedavisini kapsayan bir uzmanlık alanıdır.

- Dişlerin normal ve cerrahi çekimleri,
- Gömülü diş çekimleri,
- Dental ve zigomatik implant uygulamaları,
- Çene kist ve tümörlerinin tanı ve tedavileri,
- Preprotetik cerrahi operasyonları,
- Sinüs tabanı yükseltme işlemleri,
- Kemik ogmentasyonları,
- Odontojenik enfeksiyonların tedavisi,
- Tükürük bezi hastalıklarının tedavisi,
- Travmatik diş ve destek doku yaralanmalarının tanısı, tedavisi ve uzun dönem takibi,
- Çene kırıklarının konservatif ve cerrahi tedavileri,
- Ortognatik cerrahi operasyonlar,
- Çene eklemi hastalıklarının tedavileri(fizik tedavi,artroskopi, artrosentez ve botoks uygulamaları)

gibi tüm medikal ve cerrahi girişimler lokal ve genel anestezi altında gerçekleştirilmektedir. Yanı sıra sedasyon uygulamaları ile de özellikle bazı hasta gruplarında sadece cerrahi değil, diğer disiplinlerin de dahil olması ile tüm dental tedaviler rutin olarak yerine getirilebilmektedir.

Sık Sorulan Sorular

20 yaş dişi nedir?

Yirmi yaş dişleri diş dizisinin en arkasında yer alan, üçüncü büyük azı dişleridir. Genellikle yirmili yaşlarda süren bu dişler çoğu zaman çenedeki yer darlığı, sürme pozisyonundaki sapma veya ilgili bölgedeki kemik yoğunluğu gibi sebeplerle kısmen çıkmakta (sürmekte) veya çene kemiği içinde gömülü durumda kalmaktadır.

Ağız içi cerrahi işlemler nasıl yapılır?

Ağız cerrahisi ameliyathane koşullarında ve steril bir ortamda bu konuda uzman olan kişiler tarafından yapılmaktadır. Çoğunlukla lokal anestezinin, yani ilgili bölgenin iğne yapılarak uyuşturulmasıyla gerçekleştirilen ağız içi cerrahi müdahaleler, kimi zaman da hastalara genel anestezi (narkoz) veya sedasyon yöntemiyle yapılabilir.

Ağız içinde; dilde, yanakta, dilaltında, damakta oluşan her şişlik veya renk değişikliği tehlikeli bir hastalığa mı işaret eder?

HAYIR, vücuttaki birçok rahatsızlığın başlangıç bulgularının ilk görüldüğü yerlerden biri ağız içidir. Dolayısıyla bu tip oluşumların takibi yapılmalı ve eğer ciddi bir rahatsızlık bulgusu varsa, gecikmeden tedavisine başlanmalıdır.

Ağız, çene ve yüz bölgesine herhangi bir darbe geldiğinde yapılması gereken nedir?

Eğer herhangi bir beyinsel hasar yoksa hasta ağız, çene ve yüz kemiklerinde kırık şüphesiyle bir çene cerrahisi uzmanına yönlendirilmelidir. Gerekli radyolojik tetkikleri yapılmalı ve eğer çenelerde de kırık varsa zaman geçirilmeden radyolojik tedavisine başlanmalıdır.

Cerrahi çekim sonrası dikkat edilmesi gerekenler

Diş çekimi sonrasında yüksek ateş, durmayan kanama, kötü koku ve ağrılı kızarıklık ile şişkinlik şikâyetiniz varsa, diş çekiminden 4-5 gün geçmesine rağmen tükürükle karışan kan, şişlik ve ağız açmada zorlanma gibi şikâyetler halen devam ediyorsa, derhal doktorunuza başvurun.

Diş çekimi sonrasında yapılması gereken işlemler nelerdir?

Çekim yapılan bölge üzerine yerleştirilen tampon kanamayı durdurmak içindir. Dolayısıyla yarım saat süreyle tamponun ısırılması gerekmektedir. Bunun yanı sıra 24 saat süreyle çok sıcak yiyecekleri, alkol-sigara ve asitli içeceklerin kullanılmamasına özen gösterilmelidir. Çekim sonrasındaki gece yüksekçe bir yastıkla yatılmalı ve kesinlikle ağrı kesici olarak aspirin ve benzeri ilaçlar kullanılmamalı, doktorun önerdiği ilaçlar kullanılmalıdır. Eğer cerrahi bir çekim veya zor bir çekim yapıldıysa, çekim yapılan bölgeye dışarıdan aralıklı olarak buz uygulanmalıdır. Buz doğrudan cilde uygulanmamalıdır.

Diş kaynaklı apselerin (enfeksiyonların) tedavisinde yapılan en önemli hata nedir?

Diş kaynaklı apseler ağız içinde ya da ağız dışında, içi iltihap dolu şişlikler olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu iltihaplı şişliklerin derhal cerrahi olarak açılıp, içindeki iltihabın boşaltılması gerekmektedir. Hastanın sıklıkla sadece antibiyotik kullanarak kendi kendilerini tedavi etmeye çalışmaları, apse direne edilmediği için tedaviyi güçleştirmektedir.

Dişin kök ucunda kist oluşmuşsa bu diş her zaman çekilmeli midir?

HAYIR, dişlerin kök uçlarında oluşan kistler eğer başlangıç aşamasındaysalar diş çekimine gerek kalmadan tedavileri yapılabilir. Bunun için bu tip dişlere öncelikle kanal tedavisi uygulanmakta, daha sonra da lokal anestezi altında kök ucuna yapılan cerrahi müdahaleyle problem ortadan kaldırılarak dişin uzun süre ağızda kalması sağlanmaktadır.

Genel anestezi ve sedasyon nedir?

Genel anestezi, hastaya damar içi ilaçlar ve bayıltıcı gaz verilerek narkoz halinin sağlandığı anestezi tipidir. Çoğunlukla korku ve endişeli hastalarda, mental retarde (zihinsel engelli)

kişilerde ve lokal anestezinin yeterli olmadığı vakalarda tercih edilmektedir. Sedasyon ise hastaya sadece damar içi ilaçlar verilere uyur halin sağlandığı anestezidir. Sedasyonun uyuşturucu etkisi yoktur; dolayısıyla cerrahi yapılacak bölgenin uyuşması için hastalara ayrıca lokal anestezi de yapılmaktadır.

Her 20 yaş dişi çekilmeli midir?

HAYIR, ağızda tamamen sürmüş durumdaki 20 yaş dişleri, rahatça temizlenebilir durumdaysa ve üzerlerinde herhangi bir derin çürük oluşumu yoksa çekilmelerine de gerek yoktur. Ancak diş ipi ve fırçasıyla rahatça temizlenemeyen, üzerlerinde tedavi edilemeyecek durumda çürüğü olan ve yanağa ya da dile doğru sürüp kişinin istemsiz olarak yanağını, dilini ısırmasına yol açan 20 yaş dişlerinin çekilmeleri gerekmektedir.

Her 20 yaş dişi, ön dişlerde çapraşıklığa sebep olur mu?

HAYIR, 20 dişleri olmayan kişilerde de çapraşıklık görülmektedir. Çünkü tüm dişlerimizin öne doğru hareket etme eğilimi vardır. Kesici dişler arasındaki temas bozukluklarında çapraşıklık söz konusu olur. Bunu düzeltmek için tedavi planlanmış ve tüm dişlerin geriye hareket ettirilmesi söz konusuysa 20 yaş dişleri çekilmelidir.

Her gömülü 20 yaş dişi çekilmeli midir?

HAYIR, ancak kısmen sürmüş olan 20 yaş dişleri rahatça temizlenemedikleri için kolayca çürüyebilmekte, ağızda kötü kokuya sebep olmaktadır. Tamamen kemik içinde kalıp süremeyen 20 yaş dişleri ise hemen yanlarında bulunan ikinci büyük azı dişinin köklerine yaslanarak o dişe zamanla zarar verebilmekte veya kimi zaman etraflarında kist oluşturabilmektedirler.

Bu tip enfekte olup ağrıya ve apseye yol açmaları halinde hemen çekilmeleri gerekirken, herhangi bir sıkıntıya sebep olmuyorsa doktorunuz tarafından kontrol altında tutulmalı ve gerek görülürse çekilmelidirler.

Herkese implant yapılabilir mi?

EVET, implant yapılırken en önemli kriter implantın kemikle kaynaşmasını engelleyecek sistemik bir rahatsızlığın bulunmaması ve implant yapılacak bölgede yeterli kemik desteğinin olmasıdır. Ancak sistemik yönden diyabet (şeker hastalığı) gibi iyileşmeyi engelleyecek bir hastalık, eğer ilaçlarla kontrol altında tutuluyorsa, implant uygulanması bir engel oluşturmamaktadır.

Protez yapılmadan önce ağızda cerrahi bir hazırlık gerekli midir?

Her hastada olmasa da bazı hastalarda protez öncesi cerrahi bir müdahale yapmak gerekli olabilir. Özellikle uzun zaman önce dişlerini kaybetmiş veya bire yaştaki hastalarda, ağızda protezin oturacağı kemik alan olmayabilir. Kimi zaman da eski protez ağızda vuruklara ya da birtakım doku düzensizliklerine sebep olabilir. Dolayısıyla bunlar düzeltilmeden sağlıklı bir ölçü alıp, uygun bir protez yapmak mümkün olmayacaktır.

Sürmemiş dişler her zaman çekilmeli midir?

Çene cerrahisinin ortak çalıştığı ana bilim dallarından biri de ortodonti (eğri dişlerin düzeltilmesi)'dir. Gömülü kalmış, yani sürememiş dişlere cerrahi olarak müdahale yapıp bir telle bağlanarak, olması gereken yere zaman içinde sürdürülmektedir.

Üst çenedeki azı dişlerinden biri çekilmiş, yeri iyileşmiyor ve yenilen içilen gıdalar burundan geliyorsa ne yapılmalıdır?

Üst çenedeki azı dişlerinin kökleri sinüs denilen boşluğa çok yakın ve bu boşluğun içinden yer alıyor olabilirler. Çekim sonrasında sinüs ağız ortamına açılabilir. Bu hem koku yapabilir hem de iyileşmeyen bir yaraya sebep olabilir. Bu boşluğun kapatılması ve diş çekim yerinin iyileştirilmesi için derhal bir çene cerrahisi uzmanına başvurulması gerekir.